

Βρυξέλλες, 14 Οκτωβρίου 2024
(OR. en)

14459/24

CLIMA 355
ENV 996
ONU 115
DEVGEN 147
ECOFIN 1140
ENER 502
MAR 159
AVIATION 138
ICAO 44

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 14 Οκτωβρίου 2024

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14218/24

Θέμα: Προετοιμασία της 29ης διάσκεψης των μερών (COP29) της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) (Μπακού, 11-22 Νοεμβρίου 2024)
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το προαναφερόμενο θέμα, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 4050ή σύνοδό του στις 14 Οκτωβρίου 2024.

Προετοιμασία της 29ης διάσκεψης των μερών (COP29) της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC)

(Μπακού, 11-22 Νοεμβρίου 2024)

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου -

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

1. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί υπαρξιακή απειλή για την ανθρωπότητα, τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα, καθώς και για την ειρήνη και την ασφάλεια· καμία χώρα, περιοχή ή περιφέρεια δεν θα μείνει ανεπηρέαστη· ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΤΟΥ για την αυξανόμενη ένταση και συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων σε ολόκληρο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων των κυμάτων καύσωνα, των πυρκαγιών, της ξηρασίας και των πλημμυρών· ΘΛΙΒΕΤΑΙ για τις επιπτώσεις τους στην ανθρώπινη υγεία, τη βιοποικιλότητα και τα χερσαία και θαλάσσια οικοσυστήματα καθώς και για την αυξανόμενη απώλεια ζώων· και ΤΟΝΙΖΕΙ την εξαιρετικά επείγουσα ανάγκη να ενισχυθεί η παγκόσμια αντίδραση έναντι της κλιματικής έκτακτης ανάγκης κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία μέσω φιλόδοξων και σημαντικά ενισχυμένων δράσεων μετριασμού και προσαρμογής από όλες τις χώρες, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, που θα συμβάλλουν στην προστασία των ανθρώπων, των μέσων βιοπορισμού τους, της οικονομίας, των συστημάτων τροφίμων, της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.
2. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για ταχεία παγκόσμια μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερες, ανθεκτικές, θετικές για τη φύση και κυκλικές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων οικονομίες και κοινωνίες που να παρέχουν νέες και αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας και ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο. Η μετάβαση αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί με ρυθμό και κλίμακα που να συνάδουν με την επιτευξιμότητα του στόχου η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας να μην ξεπεράσει τον 1,5 °C· πρέπει επίσης να είναι δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς, να προωθεί μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και να διασφαλίζει ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο. ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ στη συνεργασία με παγκόσμιους εταίρους για την αξιοποίηση των ευκαιριών και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που ενέχει η μετάβαση.

3. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τις ευκαιρίες και τα παράλληλα οφέλη που προσφέρει η φιλόδοξη δράση για το κλίμα, όχι μόνο για τον πλανήτη και την παγκόσμια οικονομία, αλλά και για τους ανθρώπους, όσον αφορά τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, την υγεία, την αυξημένη ασφάλεια των υδάτινων πόρων, τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων και τις προσιτές τιμές ενέργειας. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, παράλληλα με τη διατήρηση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μέσω επενδύσεων στην εκπαίδευση, την επιστήμη, την καινοτομία και τις πράσινες θέσεις εργασίας και δεξιότητες, όλες οι κοινωνίες μπορούν να επωφεληθούν από μια δίκαιη και ισότιμη πράσινη μετάβαση προς ένα νέο πράσινο οικονομικό μοντέλο. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι το κόστος της αδράνειας υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος των οδών ομαλής και δίκαιης μετάβασης.
- ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ περαιτέρω ότι η εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα είναι στενά αλληλένδετα.
4. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι, κατά τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όλα τα μέρη θα πρέπει να προστατεύουν, να σέβονται, να προωθούν και να λαμβάνουν υπόψη τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δικαίωμα σε καθαρό, υγιές και βιώσιμο περιβάλλον, τα δικαιώματα των Αυτοχθόνων Πληθυσμών όπως ορίζονται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Αυτοχθόνων Πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των μεταναστών, των παιδιών και των νέων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρίες και όσων βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, καθώς και την ισότητα των φύλων, τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών και τη διαγενεακή δικαιοσύνη. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ εν προκειμένω το έργο του Ειδικού Εισηγητή για την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ουσιαστική δημόσια συμμετοχή, συνεργασία και πρόσβαση στην πληροφορία, μεταξύ άλλων της κοινωνίας των πολιτών, των νέων και όλων των ενδιαφερόμενων μερών, αποτελούν παράγοντες καίριας σημασίας για την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, του δικαίου και της συμπεριληπτικότητας στην παγκόσμια μετάβαση προς έναν πλανήτη κλιματικά ουδέτερο και ανθεκτικό.
- ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στις αξίες αυτές.

5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την αλληλεξάρτηση μεταξύ της απώλειας βιοποικιλότητας, της κλιματικής αλλαγής, της ρύπανσης και της υποβάθμισης του εδάφους· ΕΠΙΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τις ανησυχίες μας σχετικά με τη σοβαρότητα και τον επείγοντα χαρακτήρα της αλληλένδετης και αλληλοενισχυόμενης τριπλής πλανητικής κρίσης της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας βιοποικιλότητας και της ρύπανσης, καθώς και της απερίμωσης, της υποβάθμισης της γης, του εδάφους και των ωκεανών και της λειψυδρίας, των πλημμυρών, της ξηρασίας και της αποψίλωσης των δασών, που συνιστούν παγκόσμια απειλή για τη βιώσιμη ανάπτυξη. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη δέσμευσή του για την αντιμετώπιση αυτών των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης με αποτελεσματικό, ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο που περιλαμβάνει αμοιβαία επωφελείς στρατηγικές, με ισχυρές κοινωνικές και περιβαλλοντικές δικλίδες, μεταξύ άλλων μέσω λύσεων που βασίζονται στη φύση, της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων· ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη ελαχιστοποίησης των συμβιβασμών, ιδίως όσον αφορά τη χρήση γης και βιομάζας· ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΘΕΡΑ ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟ στην αμοιβαία υποστηρικτική εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ και της παγκόσμιας ουδετερότητας ως προς την υποβάθμιση της γης, και ΖΗΤΕΙ στενότερη και ενισχυμένη συνεργασία και ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ αυτών και άλλων πολυμερών συμφωνιών.
6. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η 16η σύνοδος της διάσκεψης των μερών της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα (CBD), η 29η σύνοδος της διάσκεψης των μερών της Σύμβασης-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και η 16η σύνοδος της διάσκεψης των μερών της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης (UNCCD) παρέχουν μια μοναδική ευκαιρία να επιτευχθεί αμοιβαία υποστήριξη ανάμεσα στις συμβάσεις του Ρίο και ανάμεσα σε αυτές και την Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, και ΣΤΗΡΙΖΕΙ την αυξημένη συνεργασία σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές (ΕΚΣ), τα εθνικά σχέδια προσαρμογής (ΕΣΠΚΑ) και την εθνική στρατηγική και τα εθνικά σχέδια δράσης για τη βιοποικιλότητα (NBSAP) καθώς και τις εργασίες της κοινής ομάδας συνδέσμου των συμβάσεων του Ρίο με σκοπό τη διερεύνηση επιλογών για κοινές εργασίες μεταξύ τους.

7. ΘΕΩΡΕΙ ότι η σύνοδος κορυφής για το μέλλον συνιστά κρίσιμο ορόσημο για το πολυμερές σύστημα και την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις διεθνείς προσπάθειες να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων και ευκαιριών σήμερα και στο μέλλον, προς όφελος όλης της ανθρωπότητας και των μελλοντικών γενεών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για την αντιμετώπιση των σοβαρών οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν ιδίως οι αναπτυσσόμενες χώρες, όπως οι ευπάθειες λόγω χρέους, ο πληθωρισμός και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με παράλληλο σεβασμό των εντολών και των διαδικασιών των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.
8. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΣΟΒΑΡΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για τη βλάβη στο κλίμα και το περιβάλλον, επιπλέον των τεράστιων ανθρώπινων δεινών, η οποία προκαλείται από τις συνεχιζόμενες ένοπλες συγκρούσεις σε ολόκληρο τον κόσμο, καθώς και για τον κίνδυνο που αυτές ενέχουν για την αποτελεσματική παγκόσμια δράση όσον αφορά την αντιμετώπιση της τριπλής πλανητικής κρίσης. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι πόλεμοι προκαλούν σοβαρές δευτερογενείς επιπτώσεις στους τομείς της ενεργειακής και της επισιτιστικής ασφάλειας, πέραν της υπονόμησης της παγκόσμιας ασφάλειας και σταθερότητας, γεγονός του οποίου οφείλει να επιληφθεί κατεπειγόντως και με αποφασιστικότητα η διεθνής κοινότητα. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ, με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο, ότι καταδικάζει τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος όχι μόνο παραβιάζει κατάφωρα το διεθνές δίκαιο και προκαλεί μαζικές απώλειες ζωών και δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία, μεταξύ άλλων και αμάχων, αλλά προκαλεί και άμεση ζημία στη φύση και μακροπρόθεσμη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, αποτελεί κίνδυνο για την πυρηνική ασφάλεια και καθυστερεί την απολύτως αναγκαία δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ευθύνη της Ρωσίας βάσει του διεθνούς δικαίου για κάθε ζημία που προκαλείται από την επίθεσή της κατά της Ουκρανίας, επικροτεί τη δημιουργία του μητρώου ζημιών για την Ουκρανία και τις εν εξελίξει προπαρασκευαστικές εργασίες για επιτροπή αποζημιώσεων, ως το πρώτο βήμα για τη συγκρότηση ενός πλήρους μηχανισμού που θα αποσκοπεί στην αποζημίωση της Ουκρανίας για τις πολεμικές ζημιές που προκλήθηκαν από την επίθεση της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής ζημίας. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ επίσης τις έντονες ανησυχίες του σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, όπως εκφράστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

9. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της συμβολής της έκτης έκθεσης αξιολόγησης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) στη θετική ολοκλήρωση του πρώτου παγκόσμιου απολογισμού (GST). ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία που έχουν αξιολογήσεις της σχετικά με λύσεις για δράση από την άποψη της χάραξης πολιτικής και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ολοκληρωμένης και έγκαιρης ανακοίνωσης των σχετικών παραδοτέων από όλες τις ομάδες εργασίας της IPCC στον έβδομο κύκλο αξιολόγησης για τον GST-2, δεδομένου ότι η πλέον έγκυρη επιστημονική συμβολή ήταν ανέκαθεν ο ακρογωνιαίος λίθος για τη δράση για το κλίμα.

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΕΚΒΑΣΗ ΣΤΟ ΜΠΑΚΟΥ

10. ΖΗΤΕΙ ένα φιλόδοξο και ισορροπημένο αποτέλεσμα στο Μπακού που i) θα διατηρήσει εφικτό τον στόχο του 1,5 °C για τη θερμοκρασία, υπό το πρίσμα των βέλτιστων διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων, ιδίως των πλέον πρόσφατων εκθέσεων της IPCC, ii) θα οδηγήσει όλον τον πλανήτη σε μια μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα και iii) θα καταλήξει σε συμφωνία για έναν αποτελεσματικό, εφικτό και φιλόδοξο NCQG.
11. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τον «Οδικό χάρτη προς τον στόχο του 1,5 °C» που θα προωθηθεί από την τριάδα των προεδριών των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, του Αζερμπαϊτζάν και της Βραζιλίας στην COP και ΚΑΛΕΙ τις εν λόγω προεδρίες να συνεχίσουν να πρωτοστατούν στη προώθηση πιο φιλόδοξων ΕΚΣ ευθυγραμμισμένων με τον στόχο του 1,5 °C για τη θερμοκρασία, ενισχύοντας την πολιτική δυναμική και αυξάνοντας τη φιλοδοξία στα διάφορα σκέλη της συμφωνίας του Παρισιού, με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία.
12. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να αξιοποιηθούν συλλογικά και να εφαρμοστούν όλες οι πτυχές της απόφασης για τον παγκόσμιο απολογισμό και να αποτυπωθούν σε όλους τους σχετικούς άξονες εργασίας στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η απόφαση για τον παγκόσμιο απολογισμό πρέπει να εφαρμοστεί ιδίως στον επικείμενο γύρο των ΕΚΣ, καθώς και στον ετήσιο διάλογο για τον παγκόσμιο απολογισμό, στον διάλογο των ΗΑΕ, στο πρόγραμμα εργασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων (MWP) και στο πρόγραμμα εργασίας για τη δίκαιη μετάβαση (JTWP). ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ιδιαίτερη σημασία του διαλόγου των ΗΑΕ για τη διασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής της απόφασης για τον παγκόσμιο απολογισμό στο σύνολό της.

13. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία του MWP για την επείγουσα κλιμάκωση τόσο της φιλοδοξίας όσο και της υλοποίησης σε ό,τι αφορά τον μετριασμό κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία κατά τρόπο που να συμπληρώνει τον παγκόσμιο απολογισμό και ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να συνεχίσει να συνεργάζεται εποικοδομητικά με τα μέρη και λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς για την ανταλλαγή διδαγμάτων, τον εντοπισμό συνεργειών και την ενίσχυση της πολυμερούς συνεργασίας για την προώθηση ισχυρών εγχώριων πολιτικών, τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι τομεακές πολιτικές μπορούν να στηρίξουν τη δράση για το κλίμα και τη φιλοδοξία, και να επιτρέψουν στις χώρες να σημειώσουν πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή και την ενίσχυση των επικείμενων δεσμεύσεών τους προκειμένου να παραμείνει συλλογικά εφικτός ο στόχος του 1,5 °C. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το θέμα του MWP για το 2024, «Πόλεις: κτίρια και αστικά συστήματα». ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για την έλλειψη προόδου μέχρι στιγμής στο πλαίσιο της διαδικασίας του MWP. ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να συμμετάσχουν εποικοδομητικά σε ουσιαστικές συζητήσεις σχετικά με τα μέτρα μετριασμού και να στηρίξουν μια ουσιαστική και φιλόδοξη απόφαση σχετικά με το MWP στην COP29, η οποία θα αντικατοπτρίζει μηνύματα υψηλού επιπέδου σχετικά με τους παγκόσμιους διαλόγους και τις εστιασμένες επενδυτικές εκδηλώσεις στο πλαίσιο του MWP, αλλά και θα παρακολουθεί την πρόοδο της εφαρμογής του παγκόσμιου απολογισμού, διατυπώνοντας παράλληλα προσδοκίες για τον επικείμενο γύρο ΕΚΣ. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το MWP έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην εκπόνηση των νέων ΕΚΣ με υψηλές φιλοδοξίες και να λειτουργήσει καταλυτικά για τη δράση δημόσιων και ιδιωτικών φορέων πέραν της UNFCCC, προσφέροντας νέες θέσεις εργασίας και ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο.
14. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία του JTWP· ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ και ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να εργαστούν εποικοδομητικά για οδούς δίκαιης μετάβασης με επίκεντρο τον άνθρωπο, χωρίς να μείνει κανείς στο περιθώριο, και να ενισχύσουν την ικανότητα υλοποίησης μιας δίκαιης εγχώριας μετάβασης που βασίζεται σε ουσιαστικό και αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς με πλήρη, ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή όλων, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερόμενων φορέων που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη.

15. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2024 σχετικά με τη διεθνή χρηματοδότηση για το κλίμα· ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της επίτευξης συμφωνίας επί ενός νέου συλλογικού ποσοτικοποιημένου στόχου (NCQG) όσον αφορά τη χρηματοδότηση για το κλίμα και ΕΠΙΝΑΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την εποικοδομητική συνεισφορά της ΕΕ στις σχετικές συζητήσεις. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για μια ευρεία και μετασχηματιστική προσέγγιση κατά τον σχεδιασμό του νέου στόχου ως μέρους ενός παγκόσμιου πλαισίου χρηματοδότησης για το κλίμα, όπου όλες οι πηγές χρηματοδότησης —εγχώριες και διεθνείς, δημόσιες και ιδιωτικές— θα είναι συμπληρωματικές και θα αλληλοϋποστηρίζονται και όπου θα λαμβάνονται υπόψη διαφορετικοί συνδυασμοί τρόπων χρηματοδότησης. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα αποτελεί μέσο για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό, ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία μιας ολοκληρωμένης πολυεπίπεδης προσέγγισης όσον αφορά τον NCQG. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο στόχος θα πρέπει να αντικατοπτρίζει ευρύτερα τις παγκόσμιες και εγχώριες προσπάθειες για την κινητοποίηση χρηματοδότησης για το κλίμα μέσω μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ευνοϊκού περιβάλλοντος, ώστε οι χρηματοδοτικές ροές να συνάδουν σε παγκόσμιο επίπεδο με την πορεία προς την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, και στην αποδέσμευση επενδυτικών ροών, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες. Η διεθνής χρηματοδότηση για το κλίμα που παρέχεται και κινητοποιείται θα πρέπει να βρίσκεται στον πυρήνα του NCQG και θα πρέπει να προέρχεται από ευρύτερη ομάδα συνεισφερόντων, συμπεριλαμβανομένων των χωρών που είναι σε θέση να συνεισφέρουν. Η εν λόγω διεύρυνση της ομάδας των συνεισφερόντων παρέχει την ευκαιρία να αυξηθεί η χρηματοδότηση για τη στήριξη των ευάλωτων χωρών και κοινοτήτων και αντικατοπτρίζει την ισχυρή παγκόσμια αλληλεγγύη υπέρ τους. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να διευρυνθεί η ομάδα των συνεισφερόντων ως προϋπόθεση για έναν φιλόδοξο NCQG, αντικατοπτρίζοντας την εξέλιξη των αντίστοιχων οικονομικών δυνατοτήτων τους και το αυξανόμενο μερίδιό τους στις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, καθώς και τον δυναμικό χαρακτήρα των εν λόγω εκπομπών. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι, στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας προσπάθειας, οι ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να συνεχίσουν να πρωτοστατούν στην κινητοποίηση χρηματοδότησης για το κλίμα από ευρύ φάσμα πηγών, μέσων και διαύλων. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι ο πυρήνας του NCQG θα πρέπει να χρησιμοποιείται με στοχευμένο τρόπο που να διασφαλίζει αποτελεσματική, προσβάσιμη και αποτελεσματική στήριξη, ιδίως σε ευάλωτες χώρες και κοινότητες, για την επίτευξη αποτελεσμάτων στο πεδίο. Περαιτέρω, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι πολλές αναπτυσσόμενες χώρες ήδη παρέχουν και κινητοποιούν χρηματοδότηση για το κλίμα, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών ταμείων για το κλίμα, πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης (ΠΤΑ), εθνικών ιδρυμάτων αναπτυξιακής χρηματοδότησης και μέσω της συνεργασίας Νότου-Νότου. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ όλους τους συνεισφέροντες να αναφέρουν το ποσό της χρηματοδότησης για το κλίμα που παρέχουν και κινητοποιούν, με σκοπό τη βελτίωση της διαφάνειας και την ενίσχυση του συντονισμού, της συμπληρωματικότητας και της συνοχής μεταξύ των διαφόρων παρόχων και φορέων, καθώς αυτό ενδέχεται να λειτουργήσει ως καταλύτης για την αύξηση της χρηματοδότησης για το κλίμα.

16. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τις δυνατότητες που παρέχει το άρθρο 6 της συμφωνίας του Παρισιού όσον αφορά τη διευκόλυνση επιπλέον φιλοδοξίας για τη πλήρωση των κενών στην πορεία προς τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζονται η διαφάνεια και η περιβαλλοντική ακεραιότητα. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να εξακολουθήσει να δίνεται έμφαση στη μείωση των εκπομπών σε εγχώριο επίπεδο και ότι η αντιστάθμιση δεν μπορεί να χρησιμοποιείται για την αναβολή των αναγκαίων μειώσεων των εκπομπών. ΚΑΛΕΙ τα μέρη να συνεργαστούν εποικοδομητικά προκειμένου να καταλήξουν σε συμφωνία στο Μπακού η οποία θα συμβάλλει στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού, θα ενθαρρύνει τη φιλοδοξία, θα διευκολύνει την πρόοδο, θα στηρίζει μετασχηματιστικές επενδύσεις, θα καθιστά δυνατή τη βιώσιμη ανάπτυξη και θα διασφαλίζει την περιβαλλοντική ακεραιότητα, προβλέποντας παράλληλα κοινωνικές διασφαλίσεις, με σεβασμό, προστασία και πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των Αυτοχθόνων Πληθυσμών, όπως ορίζονται στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Αυτοχθόνων Πληθυσμών, και προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα και διαφυλάσσοντας τις φυσικές καταβόθρες από κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα. ΖΗΤΕΙ να διατυπωθούν ολοκληρωμένοι κανόνες βάσει του άρθρου 6 που θα συμβάλουν στην αναγκαία αυξημένη παγκόσμια φιλοδοξία και στην επίτευξη μειώσεων των εκπομπών σύμφωνα με τον στόχο του 1,5 °C και τη δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, ενώ παράλληλα θα αποφευχθεί τόσο η διπλή καταμέτρηση όσο και ο εγκλωβισμός σε τροχιές εκπομπών που δεν συνάδουν με τους στόχους του Παρισιού ή βασίζονται σε επιλογές μετριασμού με αυξημένη πιθανότητα αναίρεσης, θα προωθηθεί περαιτέρω η βιώσιμη ανάπτυξη και θα διασφαλιστεί συνολικά η περιβαλλοντική ακεραιότητα, όσον αφορά την προσφορά, τη ζήτηση και τις διαδικασίες, η ισχυρή λογοδοσία, η διαφάνεια, η παρακολούθηση και η φιλοδοξία, καθώς και η υψηλή ποιότητα των αποτελεσμάτων των μέτρων μετριασμού.
17. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα μέρη να αναλάβουν δράση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης προκειμένου να επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά τον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή. ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να συμβάλει στην υλοποίηση του διετούς προγράμματος εργασίας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων–Μπελέμ με αντικείμενο την εκπόνηση δεικτών για την καλύτερη παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη δράση προσαρμογής και ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να συμμετάσχουν στις τεχνικές εργασίες σχετικά με τους δείκτες ενόψει της COP29 προκειμένου να επιτευχθούν αποτελέσματα έως την COP30. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τα μέρη να προτείνουν, να προωθήσουν και να εφαρμόσουν ΕΣΠΚΑ, μέσα πολιτικής και διαδικασίες ή στρατηγικές σχεδιασμού, και ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να στηρίζει τις εργασίες για την επίτευξη θετικού αποτελέσματος όσον αφορά την αξιολόγηση του ΕΣΠΚΑ στο Μπακού.

18. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της εφαρμογής του πλαισίου των ΗΑΕ για την παγκόσμια ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, το οποίο κατέχει κεντρικό ρόλο στην καθοδήγηση των προσπαθειών προσαρμογής. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη δέσμευση της ΕΕ να το πράξει τόσο στις εσωτερικές της προσπάθειες όσο και στη διεθνή συνεργασία της. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι επείγει η κλιμάκωση των δράσεων προσαρμογής και η διασφάλιση της εφαρμογής του πλαισίου και της επίτευξης των φιλόδοξων στόχων του, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, στους τομείς του νερού, των τροφίμων, της υγείας και των οικοσυστημάτων. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι δείκτες για το πλαίσιο των ΗΑΕ θα πρέπει να είναι ειδικά σχεδιασμένοι για την προσαρμογή, εφαρμόσιμοι, ουσιαστικοί, σαφώς διατυπωμένοι και παρατηρήσιμοι και θα πρέπει να στηρίζουν την αξιολόγηση της προόδου προσαρμογής σε επόμενους παγκόσμιους απολογισμούς.
19. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τη συμφωνία στο πλαίσιο του νέου κοινού προγράμματος εργασίας του Σαρμ ελ-Σείχ σχετικά με την εφαρμογή της κλιματικής δράσης στη γεωργία και την επισιτιστική ασφάλεια και ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να ξεκινήσει τις εργασίες υπό τον εγκριθέντα χάρτη πορείας που περιγράφει τις εργασίες του έως την COP31 (2026). ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της συνέχισης των εργασιών για την εφαρμογή της δήλωσης της COP28 στα ΗΑΕ σχετικά με τη βιώσιμη γεωργία, τα ανθεκτικά συστήματα τροφίμων και τη δράση για το κλίμα, καθώς και την επείγουσα ανάγκη να συνεχιστούν οι εργασίες για βιώσιμα και ανθεκτικά συστήματα τροφίμων και ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να συνεχιστεί η συνεργασία με τους εταίρους στο πλαίσιο αυτό.
20. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η λογοδοσία τόσο για τη δράση όσο και για τη στήριξη, που διασφαλίζεται μέσω του Ενισχυμένου Πλαισίου Διαφάνειας, θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την οικοδόμηση και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των μερών καθώς όλα τα μέρη θα υλοποιούν τις δεσμεύσεις τους με διαφανή, ακριβή, πλήρη, συγκρίσιμο και συνεπή τρόπο. ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να καταρτίσουν και να υποβάλουν τις πρώτες διετείς εκθέσεις διαφάνειας (BTR) το αργότερο έως το τέλος του έτους, και ΕΧΕΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ να το πράξει επίσης, σημειώνοντας παράλληλα ότι οι LAX και τα AMNK μπορούν να υποβάλουν εκθέσεις κατά τη διακριτική τους ευχέρεια.

21. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ολοκλήρωσης της επανεξέτασης του ενισχυμένου προγράμματος εργασίας της Λίμα και του σχεδίου δράσης του για θέματα φύλου, καθώς και της επέκτασης των εργασιών αυτών στο μέλλον. ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να προωθήσει την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση όλων των γυναικών και των κοριτσιών σε ολόκληρο τον κόσμο, καθώς είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική δράση για το κλίμα, την επίτευξη των στόχων μας για το κλίμα και την ενίσχυση της παγκόσμιας ανθεκτικότητας. ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ στη συνεργασία με όλα τα μέρη για τη συνέχιση των εργασιών ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στη διαδικασία της UNFCCC, σε όλα τα επιμέρους στοιχεία, τους συσταθέντες φορείς και τα προγράμματα εργασίας. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ όλα τα μέρη να εξασφαλίσουν την πλήρη, ισότιμη, ουσιαστική και ασφαλή συμμετοχή και ηγεσία των γυναικών και των κοριτσιών στη δράση για το κλίμα μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων, του σχεδιασμού, της λήψης αποφάσεων, της εφαρμογής, της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων, και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη δέσμευσή του να το πράξει.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΡΑΣΗΣ, ΦΙΛΟΔΟΞΙΑΣ, ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

22. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ για το έργο της κυβέρνησης των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων στην Προεδρία της COP28 και ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την κοσμοϊστορική κοινή αντίληψη των ΗΑΕ για το τέλος της εποχής των ορυκτών καυσίμων που προετοιμάζει το έδαφος για μια ταχεία, δίκαιη και ισότιμη παγκόσμια μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερες οικονομίες, η οποία θα υποστηρίζεται από βαθιές, ταχείες και βιώσιμες μειώσεις των εκπομπών σε εναρμόνιση με τον στόχο του 1,5 °C για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη.
23. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο περιορισμός της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C απαιτεί συλλογική προσπάθεια και περαιτέρω δράσεις από όλες τις χώρες, ιδίως τις μεγάλες οικονομίες, κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία. Απαιτεί επίσης οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να κορυφωθούν πριν από το 2025 το αργότερο, να μειωθούν κατά περίπου 43 % έως το 2030 και 60 % έως το 2035, σε σύγκριση με το 2019, και να επιτευχθεί μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2050.

24. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ όλα τα μέρη να συνεχίσουν και να αποτυπώσουν τις παγκόσμιες προσπάθειες που συμφωνήθηκαν στην απόφαση σχετικά με τον παγκόσμιο απολογισμό με την ταχεία, φιλόδοξη εφαρμογή και κλιμάκωση των ΕΚΣ που πρόκειται να υποβληθούν αρκετά πριν από την COP30, όπως ορίζει η συμφωνία του Παρισιού. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ το αίτημα που περιέχει η απόφαση σχετικά με τον παγκόσμιο απολογισμό προς όλα τα μέρη που δεν το έχουν ακόμη πράξει να επανεξετάσουν και να ενισχύσουν τους στόχους για το 2030 στις ΕΚΣ τους, όπως απαιτείται για την ευθυγράμμισή τους με τον στόχο της συμφωνίας του Παρισιού όσον αφορά τη θερμοκρασία έως το τέλος του 2024, καθώς και την προτροπή να γνωστοποιήσουν ή να αναθεωρήσουν τις οικείες μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (LT LEDS) προς τη δίκαιη μετάβαση σε μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εθνικές περιστάσεις. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΜΕ ΣΟΒΑΡΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ότι επί του παρόντος οι ΕΚΣ των μερών της συμφωνίας του Παρισιού πολύ απέχουν από το να βρίσκονται σε καλή τροχιά για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C και την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού και ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να ευθυγραμμίσουν τις πολιτικές και τα μέτρα τους με τους στόχους που καθορίζονται στις ΕΚΣ τους όπως ορίζει η συμφωνία του Παρισιού. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι όλες οι χώρες —ιδίως οι μεγάλες οικονομίες— θα πρέπει: i) να έχουν ενισχύσει σημαντικά τη φιλοδοξία των ΕΚΣ τους μετά την έγκριση της συμφωνίας του Παρισιού, ii) να έχουν ήδη φτάσει στο ανώτατο επίπεδο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή iii) να έχουν δηλώσει ότι θα το πράξουν πριν από το 2025 και, στις ΕΚΣ τους, θα πρέπει να έχουν κοινοποιήσει τους απόλυτους στόχους μείωσης των εκπομπών για το σύνολο της οικονομίας που να καλύπτουν όλα τα αέρια του θερμοκηπίου.
25. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ΕΕ ενεργεί στο πλαίσιο της εντολής του παγκόσμιου απολογισμού, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή της δέσμης νομοθετικών μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 % (Fit for 55) που θα δώσει τη δυνατότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση να εφαρμόσει τις επικαιροποιημένες ΕΚΣ της για το 2030. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το νομοθετικό πλαίσιο της Fit for 55, όταν εφαρμοστεί πλήρως, θα μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στην ΕΕ και τα κράτη μέλη της να υπερβούν έως το 2030 τον στόχο μείωσης των εκπομπών της ΕΕ για καθαρή εγχώρια μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Στο πλαίσιο αυτό, ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της ταχείας και πλήρους εφαρμογής της δέσμης Fit for 55, έχοντας κατά νου ότι αυτό δημιουργεί ευκαιρίες και προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

26. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την έκκληση για απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα στα ενεργειακά συστήματα με δίκαιο, ομαλό και ισότιμο τρόπο, με τροχιές εκπομπών συμβατές με τον στόχο του 1,5 °C, και επιτάχυνση της δράσης κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία, ώστε να επιτευχθεί μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών έως το 2050 σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα· ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την έκκληση για τριπλασιασμό της παγκόσμιας ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και διπλασιασμό του παγκόσμιου μέσου ετήσιου ρυθμού βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030 και για επιτάχυνση τεχνολογιών μηδενικών και χαμηλών εκπομπών. ΖΗΤΕΙ τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων το συντομότερο δυνατόν, εφόσον δεν αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας ή τη δίκαιη μετάβαση. Στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ επίσης ότι οι στόχοι αυτοί πρέπει να συμβαδίζουν με την εξοικονόμηση ενέργειας και τη σταδιακή κατάργηση της παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας από ορυκτά καύσιμα παγκοσμίως, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, στο πλαίσιο της υλοποίησης όλων των σχετικών με την ενέργεια παγκόσμιων προσπαθειών που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της κοινής αντίληψης των ΗΑΕ, με εθνικά καθορισμένο τρόπο, με παράλληλο σεβασμό του ενεργειακού μείγματος κάθε χώρας, τα μέρη έχουν κληθεί να συμβάλουν στις παγκόσμιες προσπάθειες για την επιτάχυνση των τεχνολογιών μηδενικών και χαμηλών εκπομπών σύμφωνα με την παράγραφο 28 του παγκόσμιου απολογισμού. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ επίσης την ανάγκη να επιταχυνθεί η απανθρακοποίηση της βιομηχανίας και να αποφευχθεί ο τεχνολογικός εγκλωβισμός από την άποψη των εκπομπών σε βιομηχανικούς τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να περιοριστούν οι εκπομπές και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την πρόοδο των διεθνών πρωτοβουλιών στον τομέα αυτό.

27. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία που έχουν η επίτευξη της παγκόσμιας σταδιακής κατάργησης των ορυκτών καυσίμων χωρίς δέσμευση και αποθήκευση και η κορύφωση ακολουθούμενη από πτωτική πορεία της κατανάλωσής τους ήδη κατά την παρούσα δεκαετία, προκειμένου να επιτευχθεί ο απαραίτητος μετριασμός, όπως αναφέρει η IPCC. Στο πλαίσιο αυτό, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό ο τομέας της ενέργειας να είναι κατά κύριο λόγο απαλλαγμένος από ορυκτά καύσιμα πολύ πριν από το 2050 και ότι είναι σημαντικό να επιτευχθεί ο στόχος ενός πλήρως ή κυρίως απαλλαγμένου από άνθρακα παγκόσμιου ενεργειακού συστήματος κατά τη δεκαετία του 2030, που δεν θα αφήνει κανένα περιθώριο για ηλεκτροπαραγωγή από άνθρακα, δεδομένου ότι είναι ήδη ευρέως διαθέσιμα οικονομικά και αποδοτικά μέτρα μηδενικών εκπομπών στον εν λόγω τομέα, τα οποία παρέχουν πολλαπλά οφέλη, μεταξύ άλλων, για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ανθρώπινη υγεία και την ποιότητα του αέρα, τη δημιουργία θέσεων εργασίας καθώς και την ενεργειακή ασφάλεια· επίσης σημαντική είναι η σταδιακή κατάργηση της υπάρχουσας παγκόσμιας ηλεκτροπαραγωγής από άνθρακα χωρίς δέσμευση στα ενεργειακά συστήματα όπως απαιτείται προκειμένου να παραμείνει εφικτός ο στόχος του 1,5 °C για τη θερμοκρασία. Επιπλέον, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι τεχνολογίες μείωσης των εκπομπών που δεν βλάπτουν σημαντικά το περιβάλλον υπάρχουν σε περιορισμένη κλίμακα και πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη μείωση των εκπομπών κυρίως από τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές και ότι οι τεχνολογίες απορρόφησης πρέπει να συνεισφέρουν σε παγκόσμιες αρνητικές εκπομπές και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την καθυστέρηση της δράσης για το κλίμα σε τομείς όπου υπάρχουν εφικτές, αποτελεσματικές και οικονομικά αποδοτικές εναλλακτικές λύσεις μετριασμού, ιδίως κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία. Ταυτόχρονα, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ανάπτυξη τεχνολογιών μείωσης των εκπομπών και τον δυνητικό ρόλο τους στο μέλλον όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών σε τομείς στους οποίους η εν λόγω μείωση είναι δύσκολη, την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης και την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη, ιδίως τις άλλες μεγάλες οικονομίες, να καταστήσουν λειτουργική τη συμβολή τους στην απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα στα ενεργειακά συστήματα σε παγκόσμιο επίπεδο, μέσω της ανάπτυξης και της εφαρμογής εγχώριων σχεδίων, πολιτικών και δράσεων. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου θα πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο στις παγκόσμιες προσπάθειες που απαιτούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις δυνατότητες οικονομικά αποδοτικής μείωσης των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της εξόρυξης, της παραγωγής και της μεταφοράς ορυκτών καυσίμων, καθώς και στους τομείς της γεωργίας και των αποβλήτων. ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να καταπέσει οργανισμούς όπως ο ΔΟΕ και ο IRENA να συνεργαστούν με την UNFCCC για να διασφαλίσουν διαφανή και έγκαιρη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τον τριπλασιασμό της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές παγκοσμίως και τον διπλασιασμό του παγκόσμιου μέσου ετήσιου ρυθμού βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030, όπως δεσμεύτηκε στην COP28.

28. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να καταστούν δυνατές υποδομές, όπως τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, οι διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας και η αποθήκευση ενέργειας, καθώς και τη σημασία τους για την πρόσβαση στην ενέργεια, την ανταγωνιστικότητα, οικονομικά προσιτούς λογαριασμούς ενέργειας, την ενεργειακή ασφάλεια, την αύξηση της ευελιξίας του συστήματος, τον εξηλεκτρισμό και τη διαχείριση στην πλευρά της ζήτησης. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την περαιτέρω ενίσχυση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και την προώθηση της δημιουργίας πράσινων θέσεων εργασίας ως καταλύτη για τα οφέλη της ενεργειακής μετάβασης και των παγκόσμιων προσπαθειών για την ανάπτυξη και την ενίσχυση αξιόπιστων, διαφοροποιημένων, βιώσιμων, υπεύθυνων, αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων και δίκαιων παγκόσμιων, περιφερειακών και τοπικών αλυσίδων εφοδιασμού και αξίας για την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης.
29. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ο επόμενος γύρος ΕΚΣ πρέπει να αποτυπώνει την πρόοδο και τη μεγαλύτερη δυνατή φιλοδοξία και ΖΗΤΕΙ να ευθυγραμμιστούν οι εν λόγω ΕΚΣ με την απόφαση σχετικά με τον παγκόσμιο απολογισμό και με τον στόχο του 1,5 °C, όπως τεκμηριώνεται από τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα, να περιλάβουν απόλυτους στόχους μείωσης για το σύνολο της οικονομίας που να καλύπτουν όλα τα αέρια του θερμοκηπίου, τους τομείς και τις κατηγορίες, και να υποστηρίζονται από συγκεκριμένες πολιτικές και μέτρα και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την παρότρυνση που περιέχει η κοινή αντίληψη των ΗΑΕ προς τα μέρη να κοινοποιήσουν το 2025 τις ΕΚΣ τους, με καταληκτική ημερομηνία το 2035, σύμφωνα με την παράγραφο 2 της απόφασης 6/CMA.3. ΣΥΜΜΕΡΙΖΕΤΑΙ τα συμπεράσματα της IPCC ότι υπάρχουν διαθέσιμες λύσεις για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας στον 1,5 °C και θα συνεργαστεί με τους εταίρους για να διασφαλίσει την αποτύπωση των λύσεων αυτών στον επόμενο γύρο των ΕΚΣ. ΕΧΕΙ ΔΕΣΜΕΥΘΕΙ να συνεργαστεί με χώρες εταίρους, αναπτυξιακούς εταίρους, διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις, όπως η εταιρική σχέση για τις ΕΚΣ, προκειμένου να καταρτιστούν και να υλοποιηθούν φιλόδοξες ΕΚΣ.
30. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη δημοσίευση της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τον στόχο της Ευρώπης για το κλίμα με ορίζοντα το 2040 και σχετικά με την πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 το αργότερο, και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις συστάσεις της σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η ανακοίνωση παρέχει βάση για τη συζήτηση και τεκμηριώνει την απόφαση που πρόκειται να ληφθεί σχετικά με τον στόχο της ΕΕ για το 2040 και την επόμενη ΕΚΣ που θα υποβληθεί αρκετά πριν από την COP30, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού, με σκοπό να δώσει το παράδειγμα, με βάση τον στόχο μείωσης των εκπομπών που θα προταθεί από την Επιτροπή και θα συμφωνηθεί σε συμμόρφωση με τις εσωτερικές διαδικασίες της ΕΕ, παράλληλα με την επεξεργασία των προϋποθέσεων για την ολοκλήρωσή της. ΚΑΛΕΙ ΕΠΙΣΗΣ άλλους διεθνείς εταίρους, ιδίως τους μεγάλους παραγωγούς εκπομπών, να αυξήσουν τις δικές τους φιλοδοξίες, να θέσουν τον κόσμο σε τροχιά συμβατή με τον στόχο θερμοκρασίας του 1,5 °C.

31. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία ενός σταθερού και προβλέψιμου πλαισίου πολιτικής για την παροχή σαφήνειας στους επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των πολιτών και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, και την ανάγκη λήψης απόφασης σχετικά με έναν ενδιάμεσο στόχο για το 2040 σε εύθετο χρόνο, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα και τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, και σε ευθυγράμμιση με τον στόχο του 1,5 βαθμού, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων του παγκόσμιου απολογισμού. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ενδιάμεση επανεξέταση του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η περαιτέρω εφαρμογή νομοθετικών πράξεων που θεσπίζονται μετά την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη των στόχων προτεραιότητας του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον και θα λαμβάνει υπόψη τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο σε ευαίσθητους τομείς.
32. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι η διεθνής δραστηριοποίηση μέσω ισχυρής και βασισμένης σε κανόνες πολυμερούς προσέγγισης είναι απαραίτητη για την επιτυχή αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2024 σχετικά με την πράσινη διπλωματία της ΕΕ¹ και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ, εν προκειμένω, τη δέσμευση για στενή συνεργασία με τους διεθνείς εταίρους μέσω ενεργού ευρωπαϊκής πράσινης, κλιματικής και ενεργειακής διπλωματίας για την επιτάχυνση της παγκόσμιας δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς μετάβασης.
33. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία της αποτελεσματικής συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της τεχνικής και χρηματοδοτικής βοήθειας από όλες τις πηγές, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που γεννά η κλιματική αλλαγή και των επιπτώσεών της και τη διασφάλιση των οφελών της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη και ανθεκτική οικονομία.
34. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ το πόρισμα της IPCC ότι η ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή ανάπτυξη ενσωματώνει την προσαρμογή και τον μετριασμό για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης για όλους, χάρη στην αυξημένη διεθνή συνεργασία. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η δράση μετριασμού που περιορίζει τις εκπομπές CO₂, σε συνδυασμό με σημαντικές μειώσεις άλλων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μειώνει τον ρυθμό και το μέγεθος της υπερθέρμανσης, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα και την ικανότητα σχεδιασμού. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι μεγαλύτεροι ρυθμοί και το μέγεθος της κλιματικής αλλαγής αυξάνουν την πιθανότητα υπέρβασης των ορίων προσαρμογής και, ως εκ τούτου, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο μετριασμός και η προσαρμογή είναι στοιχεία συμπληρωματικά και απαραίτητα για την αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής, και ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ για μια παγκόσμια βαθιά, ταχεία και διαρκή μείωση των εκπομπών που θα επιτύχει τουλάχιστον μηδενικές καθαρές εκπομπές CO₂ ευθυγραμμισμένες με τροχιές εκπομπών συμβατές με τον στόχο του 1,5 °C, προκειμένου να διατηρηθεί η ικανότητα προσαρμογής μας.

---

¹ 7865/24

35. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την αυξανόμενη σημασία της βελτίωσης της προσαρμοστικής ικανότητας, της ανάπτυξης της ανθεκτικότητας και της μείωσης της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον κεντρικό ρόλο των ολιστικών, χωρίς αποκλεισμούς και αποτελεσματικά εφαρμοζόμενων εθνικών στρατηγικών και σχεδίων προσαρμογής. ΚΑΛΕΙ όλα τα μέρη να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για ένταξη και ενσωμάτωση της προσαρμογής και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή στις σχετικές και υφιστάμενες πολιτικές, τομείς, προγράμματα και δραστηριότητες, καθώς οι προσπάθειες αυτές έχουν ζωτική σημασία για την αναχαίτιση των αυξανόμενων απειλών της κλιματικής αλλαγής. ΤΟΝΙΖΕΙ τη στήριξη της ΕΕ για διεθνή ανθεκτικότητα και ετοιμότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής, πολιτικές και κίνητρα για την προώθηση επενδύσεων ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, καθώς και τη στοχευμένη στήριξη των χωρών εταίρων, ιδίως για δραστηριότητες που συμβάλλουν στην υλοποίηση των διαφόρων σταδίων του κύκλου πολιτικής για την προσαρμογή (εκτίμηση κινδύνου, σχεδιασμός, υλοποίηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και εκμάθηση).
36. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η ολοκληρωμένη διαχείριση των κλιματικών κινδύνων έχει καίρια σημασία για την οικοδόμηση μακροχρόνιας ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή και για την αποτροπή, την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών που συνδέονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη συνεχιζόμενη προσπάθεια της ΕΕ και των κρατών μελών της για την πρόληψη και τη μείωση των κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ, όπως αντικατοπτρίζεται στη διαμόρφωση και την εφαρμογή στρατηγικών και σχεδίων προσαρμογής από όλα τα κράτη μέλη και στην προαγωγή της ευρωπαϊκής αποστολής για την προσαρμογή και στην εφαρμογή της στρατηγικής προσαρμογής της ΕΕ. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ευρωπαϊκή εκτίμηση κλιματικών κινδύνων (EUCRA) και την ανακοίνωση της Επιτροπής για τη διαχείριση των κλιματικών κινδύνων, η οποία θα στηρίξει τον προσδιορισμό των πολιτικών προτεραιοτήτων που σχετίζονται με την προσαρμογή στην Ευρώπη και την ανάπτυξη πολιτικών σε τομείς κλιματικά ευαίσθητους και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ με μεγάλη ανησυχία τα πορίσματά τους σχετικά με την άμεση επικινδυνότητα και τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής για τους πολίτες, το χρηματοπιστωτικό σύστημα και το σύνολο της οικονομίας και ότι πολλοί από τους κινδύνους που εντοπίστηκαν έχουν φτάσει σε κρίσιμα επίπεδα και απαιτούν την ανάληψη επείγουσας και αποφασιστικής δράσης.

37. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι ο περιορισμός της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη μέχρι τον 1,5 °C είναι απαραίτητος για την αποτροπή, την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση απωλειών και ζημιών που συνδέονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ να ενισχύσει τη δράση για την αποτροπή, την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση απωλειών και ζημιών σύμφωνα με το άρθρο 8 της συμφωνίας του Παρισιού. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι δεν υπάρχει ενιαία μορφή αντιμετώπισης των απωλειών και των ζημιών και ότι χρειάζεται να ενισχυθεί η πληθώρα των απαντήσεων, ενώ βελτιώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο οι συνέργειες και η συνοχή μεταξύ των υφιστάμενων και των νέων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση των απωλειών και των ζημιών.
38. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο Ντουμπάι και μετέπειτα για την έναρξη λειτουργίας του Ταμείου για την αντιμετώπιση απωλειών και ζημιών· στο πλαίσιο αυτό, ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το έργο που επιτέλεσε το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου για την έγκαιρη οριστικοποίηση της διακυβέρνησης και των θεσμικών του ρυθμίσεων. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το Ταμείο πρέπει να έχει συνεκτική συνεργασία με τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις, αξιοποιώντας τους υφιστάμενους μηχανισμούς, όπως ο διεθνής μηχανισμός της Βαρσοβίας για τις απώλειες και τις ζημιές που συνδέονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η εκτελεστική επιτροπή του και το δίκτυο του Σαντιάγο. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ταχείας θέσης σε λειτουργία νέων χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου, στο πλαίσιο του υφιστάμενου και του νέου τοπίου για τη στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών που είναι ιδιαίτερα ευπαθείς έναντι των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, καθώς και για τη συνέχιση της παροχής στήριξης εθελοντικά, από ευρύ φάσμα πηγών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων επιχορηγήσεων και δανείων με ευνοϊκούς όρους από δημόσιες, ιδιωτικές και καινοτόμες πηγές. Επιπλέον, ΚΑΛΕΙ όλες τις συναφείς πρωτοβουλίες και οργανισμούς, όπως οι πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης (ΠΤΑ), οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί (ΔΧΟ), τα ταμεία για το κλίμα, οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών, οι διμερείς οργανισμοί και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, στο πλαίσιο των εντολών τους, να δραστηριοποιηθούν όσον αφορά τις απώλειες και τις ζημιές και να παράσχουν στήριξη σε αυτές τις προσπάθειες με τρόπο συνεκτικό και συντονισμένο.

39. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η δημόσια χρηματοδότηση για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς χρηματοδότησης, παραμένει ζωτικής σημασίας για τη στήριξη των ευάλωτων χωρών και κοινοτήτων, ιδίως εκείνων που πλήττονται δυσανάλογα από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, κυρίως στις ΛΑΧ και στα ΑΜΝΚ, μεταξύ άλλων για την προσαρμογή τους. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία της αποτελεσματικής και καταλυτικής χρήσης της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας για την κινητοποίηση πόρων από άλλες πηγές. ΤΟΝΙΖΕΙ τις διαρκείς προκλήσεις που αντιμετωπίζουν πολλές αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση για το κλίμα, ιδίως εκείνες που παρουσιάζουν σημαντικούς περιορισμούς όσον αφορά τις ικανότητες, και την ανάγκη να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, να δοθεί η δυνατότητα στις αναπτυσσόμενες χώρες με φιλόδοξες ΕΚΣ να επιταχύνουν την εγχώρια κλιματική και ενεργειακή μετάβασή τους και να ενισχύσουν την εθνική ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.
40. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την επίτευξη από τις ανεπτυγμένες χώρες του συλλογικού στόχου των 100 δισ. δολαρίων ΗΠΑ για τη χρηματοδότηση για το κλίμα προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, στο πλαίσιο της ουσιαστικής δράσης για τον μετριασμό και της διαφάνειας όσον αφορά την εφαρμογή, με την παροχή και την κινητοποίηση 115,9 δισ. δολαρίων ΗΠΑ το 2022. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημαντική συμβολή της ΕΕ και των κρατών μελών της εν προκειμένω και ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη δέσμευσή τους για τη συνέχιση της υλοποίησης του στόχου έως το 2025. Ομοίως, ΕΠΙΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τη δέσμευση για περαιτέρω ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ της χρηματοδότησης για το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και τα θεματολόγια βιώσιμης διαχείρισης της γης. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη εντοπισμού και αξιοποίησης των υφιστάμενων και των νέων και καινοτόμων πηγών χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων από τον κλάδο των ορυκτών καυσίμων, προκειμένου να στηριχθούν οι πλέον ευάλωτες χώρες στον μετριασμό και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι της κλιματικής αλλαγής. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ επίσης την ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στη χρηματοδότηση για το κλίμα.
41. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η χρηματοδότηση για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας και την ενίσχυση των ικανοτήτων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την αποφασιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της να ανταποκριθούν στην έκκληση για διπλασιασμό της συλλογικής παροχής χρηματοδότησης για το κλίμα από τις ανεπτυγμένες προς τις αναπτυσσόμενες χώρες με σκοπό την προσαρμογή έως το 2025, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019. ΤΟΝΙΖΕΙ τον καίριο ρόλο της διεθνούς χρηματοδότησης με ευνοϊκούς όρους και της εγχώριας δημόσιας χρηματοδότησης για τη στήριξη και τη μόχλευση των προσπαθειών προσαρμογής μέσω κατάλληλου προγραμματισμού, σχεδιασμού και κατάρτισης του προϋπολογισμού που βελτιώνει την πρόσβαση σε ιδιωτική χρηματοδότηση χωρίς να την αποκλείει.

42. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι βασικός στόχος της συμφωνίας του Παρισιού είναι να καταστούν οι παγκόσμιες χρηματοδοτικές ροές συνεπείς με την πορεία προς μια ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές GHG και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι αυτό απαιτεί παγκόσμια και επείγουσα δράση, η οποία περιλαμβάνει περαιτέρω και ταχεία μεταρρύθμιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής αρχιτεκτονικής. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι η δημόσια χρηματοδότηση από μόνη της δεν μπορεί να αποφέρει τα επίπεδα χρηματοδότησης που απαιτούνται για την επίτευξη κλιματικά ουδέτερης και ανθεκτικής παγκόσμιας οικονομίας και ότι η κινητοποίηση ιδιωτικών και καινοτόμων πηγών χρηματοδότησης για το κλίμα είναι απαραίτητη για επιτυχή και δίκαιη μετάβαση. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις θα πρέπει να αναλάβουν το μεγαλύτερο μερίδιο των απαιτούμενων επενδύσεων στις πράσινες μεταβάσεις και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι προσπάθειες αυτές περιλαμβάνουν την ευθυγράμμιση των εγχώριων και των διεθνών χρηματοπιστωτικών συστημάτων, σε όλες τις χώρες, για τη μετατόπιση των δημόσιων και των ιδιωτικών χρηματοδοτικών ροών από δραστηριότητες έντασης εκπομπών που είναι επιβλαβείς για το κλίμα προς μια ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα σε ευρεία κλίμακα μέσω αποτελεσματικών και αξιόπιστων πλαισίων πολιτικής ικανών να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες της αγοράς και άλλους φραγμούς για την αύξηση των επενδύσεων. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ όλα τα μέρη να ενισχύσουν τη διαφάνεια και την αρτιότητα της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τη δημόσια και την ιδιωτική χρηματοδότηση που παρέχεται και κινητοποιείται για τη δράση για το κλίμα και, στο πλαίσιο αυτό, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη για πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την ιχνηλάτηση της ευθυγράμμισης των χρηματοδοτικών ροών καθώς και για την παροχή συνεπών, συγκρίσιμων και αξιόπιστων πληροφοριών στους συμμετέχοντες στην αγορά. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ με βαθιά ανησυχία την κλίμακα της ιδιωτικής χρηματοδότησης που εξακολουθεί να στηρίζει παγκόσμιες δραστηριότητες που δεν ευθυγραμμίζονται με τη συμφωνία του Παρισιού, ιδίως στον τομέα των ορυκτών καυσίμων, και τα επίσημα κίνητρα που εξακολουθούν να ισχύουν παρά την απόφαση που συμφωνήθηκε στη Γλασκόβη για τη σταδιακή κατάργησή τους και στο Παρίσι σχετικά με την ευθυγράμμιση των χρηματοοικονομικών ροών σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1γ, το οποίο μεταξύ άλλων απαιτεί παγκόσμιες μειώσεις των επενδυτικών ροών προς υποδομές ορυκτών καυσίμων, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη για ορισμένες επενδύσεις, μεταξύ άλλων για την αναπροσαρμογή της χρήσης και τη θωράκιση των υποδομών για το μέλλον, ώστε να είναι συμβατές με τον στόχο του 1,5 °C. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τα πορίσματα της IPCC, σύμφωνα με τα οποία οι δημόσιες και οι ιδιωτικές χρηματοδοτικές ροές για τα ορυκτά καύσιμα εξακολουθούν να είναι μεγαλύτερες από τις ροές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της.

43. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τις ΠΤΑ και άλλους ΔΧΟ, εντός του πεδίου της εντολής τους, να εντείνουν τις προσπάθειες για τη στήριξη της εφαρμογής των αποτελεσμάτων του παγκόσμιου απολογισμού, μεταξύ άλλων μέσω αυξημένης κινητοποίησης ιδιωτικής χρηματοδότησης για το κλίμα και μέτρων προς βελτίωση των ευνοϊκών συνθηκών ώστε να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερη χρηματοδότηση για το κλίμα, καθώς και μέσω της ευθυγράμμισης των στρατηγικών, των δραστηριοτήτων και των επενδύσεών τους με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, μεταξύ άλλων μέσω της ανάληψης των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο της ευρύτερης μεταρρύθμισης της διεθνούς χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής, προκειμένου όλες οι χρηματοδοτικές ροές να καταστούν συμβατές με την πορεία προς ανάπτυξη με χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και με ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, καθώς και για τη συνεχή αύξηση της κλίμακας και της αποτελεσματικότητας της χρηματοδότησης για το κλίμα και την απλουστευμένη πρόσβαση σε αυτήν. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες των ΠΤΑ να αναπτύξουν περαιτέρω τη χρηματοδότηση για το κλίμα, να ευθυγραμμίσουν τη δανειοδότηση και τις σχετικές πράξεις με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, και να αναπτύξουν περαιτέρω την κοινή τους προσέγγιση για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκροές και τα αποτελέσματα της χρηματοδότησης για το κλίμα, καθώς και την κοινή μεθοδολογία των ΠΤΑ για την ευθυγράμμιση με τη συμφωνία του Παρισιού, την επανεξέταση του πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας της G20 και άλλες στρατηγικές που έχουν θεσπιστεί από ορισμένες βασικές ΠΤΑ, συμπεριλαμβανομένων, ως πρωτοπόρων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, καθώς και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, και ΖΗΤΕΙ την ταχεία εφαρμογή τους. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι ΠΤΑ στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση έως το 2030, προκειμένου να συμβάλουν σε μια δίκαιη και ισότιμη απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα, ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση των μεριδίων των επενδύσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις αναδυόμενες οικονομίες.
44. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την αναγνώριση, στο πλαίσιο του παγκόσμιου απολογισμού, του ρόλου των κυβερνήσεων, των κεντρικών τραπεζών, των εμπορικών τραπεζών, των θεσμικών επενδυτών και άλλων χρηματοοικονομικών παραγόντων με σκοπό τη βελτίωση της αξιολόγησης και της διαχείρισης των χρηματοπιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα, τη διασφάλιση ή τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για το κλίμα σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές και σε όλους τους κλάδους, και ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να διερευνηθούν καινοτόμες επιλογές για τη διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης με ευνοϊκούς όρους υπέρ της δράσης για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της τιμολόγησης του άνθρακα, των εισφορών για την εφαρμογή της δράσης για το κλίμα και, ως εκ τούτου, της δυνατότητας μείωσης των επιζήμιων κινήτρων. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το έργο της παγκόσμιας επανεξέτασης εμπειρογνομόνων σχετικά με το χρέος, τη φύση και το κλίμα και του Συμφώνου του Παρισιού για τους ανθρώπους και τον πλανήτη.

45. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την αποτελεσματικότητα της τιμολόγησης του άνθρακα όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών, την τόνωση των πράσινων επενδύσεων και τον ταυτόχρονο μετασχηματισμό του ενεργειακού και του βιομηχανικού τομέα, όπως καταδεικνύεται από το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ. ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ τους εταίρους να εργαστούν με την ΕΕ για την ανάπτυξη παγκόσμιας προσέγγισης όσον αφορά την τιμολόγηση του άνθρακα και ΣΤΗΡΙΖΕΙ και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ όλες τις χώρες να θεσπίσουν ή να βελτιώσουν τους οικείους εγχώριους μηχανισμούς τιμολόγησης του άνθρακα, υπογραμμίζοντας τη δυνατότητα που έχουν να δημιουργήσουν έσοδα προς στήριξη της εφαρμογής των ΕΚΣ τους, μεταξύ άλλων ευθυγραμμίζοντας τα μέσα τιμολόγησης του άνθρακα με το κάλεσμα σε δράση για αγορές άνθρακα ευθυγραμμισμένες με τη συμφωνία του Παρισιού και δραστηριοποιούμενες σε διεθνείς πρωτοβουλίες όπως ο συνασπισμός των υπουργών Οικονομικών υπέρ της δράσης για το κλίμα, η πρωτοβουλία Bridgetown και η Διακήρυξη του Ναϊρόμπι για το κλίμα. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι απαιτείται δράση για την κλιμάκωση της παγκόσμιας τιμολόγησης του άνθρακα.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

46. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία και την αναγκαιότητα της δράσης των ενδιαφερόμενων φορέων που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη, ιδίως της κοινωνίας των πολιτών, των επιχειρήσεων, των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των πόλεων και των υποεθνικών αρχών, των Αυτοχθόνων Πληθυσμών, των τοπικών κοινοτήτων, των ιδρυμάτων νεολαίας και των ερευνητικών ιδρυμάτων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της διαδικασίας UNFCCC, και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τη συνεχή δραστηριοποίηση για την αποτελεσματική εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και την εφαρμογή των αποτελεσμάτων του παγκόσμιου απολογισμού, μεταξύ άλλων μέσω του παγκόσμιου προγράμματος δράσης για το κλίμα. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ιδίως τον καίριο ρόλο του ιδιωτικού τομέα και της ιδιωτικής χρηματοδότησης. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την εντατική δραστηριοποίηση των δύο υψηλού επιπέδου πρωταθλητών στην προώθηση δράσεων για το κλίμα. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ επίσης για την ισχυρή δέσμευση των επιχειρηματικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση να παράσχουν λύσεις για την επιτάχυνση της δράσης για το κλίμα παγκοσμίως. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις έντονες εκκλήσεις της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως των παιδιών και των νέων, για πιο φιλόδοξη δράση για το κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη τη διαγενεακή δικαιοσύνη, καθώς και την ανάγκη να εφαρμοστεί μια κοινωνικά επωφελής οικολογική μετάβαση που θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των ανθρώπων· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, την αναγκαιότητα της χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχής του κοινού, της πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες και της ύπαρξης ευνοϊκών συνθηκών ενεργού δραστηριοποίησης, καθώς και της πρόσβασης σε πληροφορίες κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης για το κλίμα. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της εκπαίδευσης για την κλιματική αλλαγή, της συναφούς κατάρτισης, της συμμετοχής του κοινού και της διεθνούς συνεργασίας σύμφωνα με τις συμμετοχικές δράσεις για το κλίμα.

47. Σύμφωνα με τον παγκόσμιο απολογισμό, ΖΗΤΕΙ λύσεις για τη μετάβαση σε βιώσιμους τρόπους ζωής και πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, μεταξύ άλλων μέσω προσεγγίσεων κυκλικής οικονομίας, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την αυξανόμενη ζήτηση ορυκτών καυσίμων και ενέργειας για την παραγωγή πλαστικών και τις διασυνδέσεις με την κλιματική αλλαγή και τις ζημιογόνες συνέπειες της ρύπανσης από πλαστικά στην ανθεκτικότητα έναντι της κλιματικής αλλαγής, στην ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα. ΖΗΤΕΙ να τερματιστεί η ρύπανση από πλαστικά στο περιβάλλον και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για το έργο της Διακυβερνητικής Επιτροπής Διαπραγμάτευσης (INC) για τη θέσπιση μιας διεθνούς νομικά δεσμευτικής πράξης για τον τερματισμό της ρύπανσης από πλαστικά.
48. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ηγετικό ρόλο και τις ευθύνες των τοπικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών κυβερνήσεων, όσον αφορά την επιτάχυνση και τη διεύρυνση της κοινωνικά δίκαιης δράσης για το κλίμα. ΖΗΤΕΙ λύσεις που αντικατοπτρίζουν τη σημασία της μετάβασης σε βιώσιμους τρόπους ζωής και βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την αποτελεσματική δραστηριοποίηση των πολιτών στη μετάβαση προς τέτοιους τρόπους ζωής, μεταξύ άλλων μέσω προσεγγίσεων κυκλικής οικονομίας, και ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για ενισχυμένη συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές κυβερνήσεις και κοινότητες στην προετοιμασία και την εφαρμογή των ΕΚΣ, των ΕΣΠΚΑ και των σχετικών στρατηγικών καθώς και των μακροπρόθεσμων στρατηγικών (LTS).
49. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι οι εκπομπές από τις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και τελικά να μειωθούν σε μηδενικές καθαρές εκπομπές. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την πρόοδο που έχει σημειώσει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) στην αναθεωρημένη στρατηγική του για τα αέρια του θερμοκηπίου, η οποία περιλαμβάνει ενισχυμένη κοινή φιλοδοξία προς την επίτευξη μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη διεθνή ναυτιλία έως ή περί το 2050 με ενδεικτικά σημεία ελέγχου το 2030 και το 2040. Η στρατηγική για τα αέρια του θερμοκηπίου περιλαμβάνει επίσης νέο επίπεδο φιλοδοξίας σχετικά με την υιοθέτηση εναλλακτικών τεχνολογιών, καυσίμων ή πηγών ενέργειας μηδενικών ή σχεδόν μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ τον ΔΝΟ να συνεχίσει τις εργασίες του για την εκπόνηση και την έγκριση, έως το 2025, μεσοπρόθεσμων μέτρων που θα διασφαλίζουν την επίτευξη όλων των στόχων της στρατηγικής και θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα πρότυπο που θα ρυθμίζει τη σταδιακή μείωση της έντασης αερίων του θερμοκηπίου των καυσίμων πλοίων, καθώς και έναν μηχανισμό τιμολόγησης των ναυτιλιακών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ) να συμφωνήσουν έως τη συνέλευση του ΔΟΠΑ το 2025 να ανεβάσουν το επίπεδο φιλοδοξίας του CORSIA σύμφωνα με την επίτευξη του μακροπρόθεσμου φιλόδοξου στόχου του, με απώτερη επιδίωξη την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού.

50. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την κρίσιμη σημασία της διατήρησης, της προστασίας και της αποκατάστασης της φύσης και των θαλάσσιων, γλυκέων υδάτινων, παράκτιων και χερσαίων οικοσυστημάτων προς την επίτευξη του στόχου του 1,5 °C, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένων προσπαθειών για την ανάσχεση και την αντιστροφή της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών έως το 2030 και με τη διατήρηση και την αποκατάσταση των ωκεανών και των παράκτιων και των γλυκέων υδάτινων οικοσυστημάτων, καθώς και της διατήρησης των ορεινών οικοσυστημάτων ως ιδιαίτερα κλιματικά ευπαθών περιοχών, όπως αναγνωρίζεται και στο πλαίσιο του παγκόσμιου απολογισμού, ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την παρότρυνσή του να ενισχύσουν περαιτέρω την κλιματική δράση με βάση τους ωκεανούς και ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τον διάλογο για τους ωκεανούς και την κλιματική αλλαγή που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της UNFCCC.
51. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη αντιμετώπισης της διασύνδεσης νερού και κλίματος. Στο πλαίσιο αυτό ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το νερό στην εξωτερική δράση της ΕΕ² και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στα οποία αναγνωρίζεται η ανάγκη για ενισχυμένη ενωσιακή και παγκόσμια δράση για το νερό και υπογραμμίζεται η σημασία στρατηγικής προσέγγισης για την ασφάλεια των υδάτων³. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον κεντρικό ρόλο των υδάτινων οικοσυστημάτων, ιδίως των υγροτόπων και των παράκτιων οικοσυστημάτων, για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και την ανάγκη προστασίας, αποκατάστασης και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων και, στο πλαίσιο αυτό, την επικέντρωση σε λύσεις με βάση τη φύση, καθώς και σε προσεγγίσεις βάσει οικοσυστήματος, για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την αύξηση των προσαρμοστικών ικανοτήτων. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τα αποτελέσματα της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τα ύδατα του 2023, το θεματολόγιο δράσης της για τα ύδατα και την εφαρμογή της σύμβασης για τα ύδατα, καθώς και για την εφαρμογή της στρατηγικής για την ύδρευση και την αποχέτευση που αφορά όλο το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση των υδάτινων και των γλυκέων υδάτινων οικοσυστημάτων σε όλες τις συναφείς διαδικασίες των Ηνωμένων Εθνών. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον κεντρικό ρόλο του χωρικού σχεδιασμού στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, π.χ. λαμβάνοντας υπόψη, κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων, τη λειψυδρία και τους κινδύνους πλημμυρών που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή.
52. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την άνευ προηγουμένου αύξηση της συχνότητας και της κλίμακας των ακραίων κλιματικών φαινομένων, τις αλλαγές των καιρικών συνθηκών και τις φυσικές καταστροφές, που καταστρέφουν την υλική και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και τη δύναμη του πολιτισμού και της κληρονομιάς ως εναυσμάτων για την ευαισθητοποίηση και την ενεργοποίηση συνεργειών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας για την ανάληψη δράσης για το κλίμα και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη συμπερίληψη της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο των ΗΑΕ για την παγκόσμια ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

---

² 14108/21

³ EUCO 4/23